

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 "
Vidéken: Negyedévre	5 "
Egész évre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A kolozsvári Mátyás-ünnep.

Saját tudósítónk távirata.

Kolozsvár, okt. 13.

Kinces Kolozsvárnak örökre emlékezetes marad a tegnapi vásárnapja, melyen a szó fönséges értelmében az egész ország színe előtt leplezték le Mátyás király hatalmas lovas szobrát.

A király személyét egyik fiatal rokona József Ágost királyi herceg képviselte; a magyar nemzet nevében pedig megjelent minden hatalom és disz. Zászlós urak, miniszterek, főrendek, képviselők, főpapok, katonák, törvényhatóságok, testületek, iskolák; szóval az egész ország követői, valóságos tábora a nemzet valamennyi osztályának.

Az ünnep óriási keretben, nagy nemzeti fényvel folyt le.

A városba két nap óta özönlött az ünneplők serege a haza minden részéből. Egy királyi herceg, hat miniszter, nyole zászlós ur, harmincöt főrendiházi tag, ötvennégy országgyűlési képviselő, négy főpap, öt tábornok, huszonhárom főispán, tizenhét vármegye, husz város, a tudományos akadémia, a két egyetem, kilenc közművelődési testület, száznolevánhárom különféle egyesület, kétezer főnyi tanuló ifjúság és mintegy huszezer vendég volt jelen ezen a megható, pompában tündöklő, országos nemzeti ünnepen.

Az erdélyi részek közeli falvainak, megyéinek színes, tarka népviseletében bevonult lakosság tette a képet teljessé.

Az ezredévi ünnep fénye ujult meg tegnap Kolozsvárott.

Négyszáznál több díszmagyar ruhába öltözött előkelőség adta meg az ünnep alapszínét, mely mindenben méltó volt a nagy nemzeti alkalomhoz.

Az egész város már hajnali 5 órakor talpon volt. Durrogtak a mozsarak és zúgtak az összes templomok harangjai.

A vasuti pályaudvartól a Mátyás-térig két sorban háromszázhatvanöt piros diadaloszlop állott, mind-egyiknek ormán Mátyás király gyü-

rüs hollójával. A rudak felső részén nemzetiszínű és piros-kék (Kolozsvár színei) zászlók lengtek, az oszlopok derekán pedig 8—8 kis zászlóval övezve, fenyőgalyakkal koszoruzva az ország, a város és Mátyás király cimerei pompáztak. A két hidon aranyveretű diadalívek közepén a magyar szent korona ragyogott.

A város minden háza pazar díszszel fel volt lobogózva, virágozva. Valóságos fenyő-erdővé alakították az utcákat s a cimerpajzsok, zászlók, Mátyás-képek ezrei tündököltek mindenfelé.

A Mátyás-szobor leleplezéséről és a többi kolozsvári ünnepségekről ime itt következik a részletes h iradás.

Nagymise a templomban.

Az ünnep reggel 9 órakor a Mátyás-téri szent Mihály-templomban kezdődött.

A meghívott előkelőségek már egy órával korábban kezdtek felvonulni s megtöltötték a roppant templomot. A templom bejáratánál Mátyás korabeli ruhájú heroldok, alabárdosok és címeres csatlósok álltak sort.

A szentélyben balról ültek Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Darányi Ignác, Plósz Sándor, Wlassics Gyula és Láng Lajos miniszterek, jobbról br. Khuen Héderváry Károly horvát bán, br. Kemény Kálmán, a főrendiház alelnöke, gr. Apponyi Albert a képviselőház elnöke, Szabó János gör. kath. püspök, gr. Bánffy György főajtónálló mester és gr. Szápáry László fiúmei kormányzó.

A számozott széksorokban foglaltak helyet: dr. Roska Eusébius nagy-szebeni érseki megb., Rakovszky István a legf. áll. számszék elnöke, dr. Bartók György ev. ref. püspök, br. Jósika Samu, dr. Farkas Lajos főgondnokok, gróf Andrássy Tivadar, gr. Zichy Jenő, lovag Probst Emil tábornagyszernagy, Mörk János altábornagy, Klobučár Győző altábornagy, br. Salis Samaden Rudolf tábornok, Hofbauer István tábornok, Berzeviczy Albert, Pótsa József, Hegedüs Sándor val. belső titk. tanácsosok, Dániel Gábor a képviselőház alelnöke, Jókai Mór, Chester Franc Dyer amerikai konzul, Zsilinszky Mihály, Mohay Sándor

államtitkárok, Rosescu Tullius gör. kel. főesperes, gr. Jankovics László, gr. Zay Miklós, br. Wesselényi Miklós, gr. Béli Ákos főispán, Márkus József főpolgármester, Szvacsina Géza kolozsvári polgármester, dr. Márki Sándor a tud. akadémia képviselője, dr. Fabinyi Ferenc, Fekete Gábor táblai elnökök, br. Szentkereszty Zsigmond, dr. Kétly Károly a budapesti egyetem rektora, dr. Hosszay Lajos műegyetemi rektor, továbbá a kolozsvári egyetem rektora dr. Schilling Lajos és négy dékánja.

A szentély hátsó részében álltak balról a főrendek, a főispánok, jobbról az országgyűlési képviselők, azután a templomhajójában a katonai törzs és főtisztek, a törvényhatóságok képviselői és az összes testületek kiküldöttei.

A templom többi részét a nagy közönség foglalta el.

A nagy misén gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök celebrált Biró Béla kolozsvári prépost plébános és 28 pap fényes segédlete mellett.

Pont kilenc órakor vonult ki a papság a királyi herceg elé a templom ajtajáig.

József Ágost királyi herceg honvéd huszár alezredesi ruhában a szentély baloldalán emelt biboros trónszéken foglalt helyet.

Gróf Mailáth püspök mise közben emelkedett szellemű hazafias imát mondott.

A szobor leleplezése.

A Mátyás-téren a szoborral szemben nagy királyi sátor állt. Az óriási tér négy sarkán hatalmas bástyákat emeltek, melyeken arany oroszlánok tartották az ország, a város és Mátyás király címerét. Két oldalt mintegy hatezer néző számára két rengeteg tribün volt.

A Mátyás-tér minden zugát 9 óra óta megszállva tartották a meghívottak, az ország minden részéből ide sereglett testületek, tanuló ifjak és a nép.

Káprázatos látvány volt az, midőn ágyudörgés, harangzúgás közt a templomból a díszes menet keresztül vonult a roppant tömegen, melynek lelkes éljenzése végig morajlott a rengeteg téren.

A királyi herceg a miniszterekkel és zászlós urakkal fölment a sátor alá, melynek bal sarkán külön fentartott he-

lyet kapott *Fadrusz János* is, a szobor szobrászmestere, akit a király a mai nap emlékére a III. oszt. vaskorona renddel tüntetett ki.

Pontban 10 órakor *Széll Kálmán* a sátor trónszékével szembe állt és a következő beszédet intézte *József Ágost* királyi herceghez.

Széll Kálmán beszéde:

Fenséges Királyi Herceg Ur!

Az őszinte hódolat legmelegebb érzelmeivel üdvözöljük mi, a kik a mai ünnepen egybegyűltünk, Fenségedet, mint a kit ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb képviselőjével megbizni méltóztatt. (Lelkes éljenzés.)

Ő Felségének ez a ténye a legbensőbb és legmélyebb hálával tölt el bennünket. (Lelkes éljenzés.) Ékesen szóló bizonyítéka ez annak, hogy kiapadhatlan atyai szeretetében együtt érez hű magyar nemzetével, a mikor a nemzet elmúlt nagy századok egyik fénylő alakjának, Magyarország nagy királyának emlékét dicsőíti és örökíti meg. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Eljöttünk, hogy *Mátyás királynak*, a dicsőnek, az igazságosnak, a ki egyaránt nagy volt a harc zajában és a béke alkotó munkájában s a ki szíve minden dobbanásával népe boldogságának élt. emléksobrát felavassuk. Eljöttünk, hogy itt, az ő szülővárosában ez emléksoborra koszorút tegyünk.

Ő Felsége kegyeletes megemlékezése a koszoru legszebb virága. (Szűnni nem akaró élénk tetszés és éljenzés.)

Ez a szobor, a mely egy letűnt nagy mult dicsőséges korszakának ragyogó alakját varázsolja élénk, örökre hirdetni fogja, hogy a magyar nemzet nem feledkezik meg — és nem érdemelné szebb jövőt, ha így nem lenne — nem feledkezik meg arról, a ki nemzeti léte alapjainak megerősítésén fáradozott és a haza nagyságáért küzdött és dolgozott.

Míg magyar ember él e hazán, szívében fogja hordani hollós *Mátyásnak*, a nagy királynak nevét. a ki fényt és dicsőséget árasztott nemzetére és a hazára. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Kérem Fenségedet, legyen kegyes *Mátyás király szobrának* leleplezését elrendelni. (Hosszantartó meg-megújuló lelkes éljenzés.)

Amint a miniszterelnök szavait követő zajos éljenzés lecsillapult, reszkető

kézzel fogta beszéde kéziratát a meghatottságtól feltűnően sápadt fiatal királyi herceg és a *Mátyás-szobor* leleplezését a következő beszéddel rendelte el.

A királyi herceg beszéde.

A magyar nemzet jellemének egyik fővonása a háladosság és kegyelet, a hűség és törhetlen ragaszkodás azok iránt, kik őt szeretettel, atyai gondoskodással veszik körül.

Ezt ma bebizonyítja *Kolozsvár* és vele az egész nemzet, szobrot emelvén nagy királyunknak, *Korvin Mátyásnak*. (Élénk tetszés és lelkesült felkiáltások; Éljen a király!) *Korvin Mátyásnak*, ki mint uralkodó új életre gerjeszté ez országot, e nemzetet, ki vaskezeivel mint hódító vezér ellenségeit megfékezte és ki a tudományokat, a szépművészetet itt meghonosította: *Korvin Mátyásnak*, ki a nemzet igazságszerető atyja volt.

Hálattal szívvél fordul ma a nemzet a nagy király felé, neki egy századokra szóló, fényes emléket emelvén, szeretetének és hűségének érzélogát tevén le.

Ő császári és apostoli Felsége (Szűnni nem akaró lelkes éljenzés) legkegyelmesebb urunk és királyunk nevében elrendelem ezennel e szobor leleplezését. (Hosszas, meg-megújuló lelkes éljenzés.)

E pillanatban mintegy varázsütésre lehullt mind a négy oldalon a szobrot körülvevő vászon, az árbocrudak pedig a földre hajoltak és ott állt a hatalmas ércalkotás a ragyogó napfényes, tavaszi idő kék ege alatt.

Negyvenezer torokból harsant fel egyszerre a riadó éljenzés; *Fadrusz János* boldogan hajlongott a királyi herceg előtt, aki rendkívül bátorságosan szorongatta a művész kezét.

A miniszterek és a többi uraságok is elhalmozták *Fadruszt* az elismerés lelkes nyilatkozataival.

Ekkor a királyi herceg *Fadrusz János*, a miniszterek és a szoborbizottság kíséretében körüljárta a hatalmas művet.

A vajda-hunyadi várról mintázott bástyafokon áll *Mátyás király* harc páripáján, kivont karddal a kezében, talpig páncélban, koszorus fejjel mint hódító, világverő hős hadvezér. A talapzat közepén az ország címere fölött ragyog ez a két szó: *Mátyás király*. A bástyafok két oldalán négy férfi áll, a meghódoló

cseh, osztrák, morva, sziléziai harcosok jelképezői s köztük a diadalmas magyar.

Az óriási terjedelmű szobor egész talapzatát köröskörül a koszoruk roppant tömege lepte el. Két nap óta hordták ide azokat a koszorukat az ország minden részéből.

A szobor körül tett séta után a királyi herceg visszatért a bíbor sátor alá, ahol ekkor *Hegedüs Sándor* a szoborbizottság elnöke állt eléje.

A szobor átadása.

Hegedüs Sándor val. belső titkos tanácsos, a *Mátyás-szobor* bizottságának elnöke rendkívül szép, lelkes beszéddel jellemezte *Mátyás királyt* és az ünnep országos jelentőségét. Zajos éljenzésekkel sűrűn megszakított hosszabb szónoklatát így fejezte be:

Fogadja császári és királyi Fenséged legalázatosabb és legforróbb köszönetünket, hogy a legmagasabb megbízás folytán ünnepélyünkön megjelenni méltóztatott. (Riadó éljenzés.)

Köszönettel fordulok a nemzethez, városhoz, kormányhoz azon kéréssel, hogy vigyük el innen nemzeti kegyeletünk egész erejével, nemzeti önértetünk megerősödésével kegyeletünket *Mátyás király* iránt, kinek emléksoborra mindig változatlanul fogja hirdetni és követelni tölünk, fönt és alant egyaránt, a közérdeknek nemzeti érzéstől áthatott és lelkiismeretes munkával való szolgálatát, tanítva arra, hogy király a trónon, hatalmas nemzet a hazában boldog csak így lehet.

Midőn tehát a *Mátyás király szobor-bizottság* nevében polgármester urnak *Fadrusz* ihletett művészete e hatalmas termékét, e szobrot megőrzés és gondos ápolás végett ezennel átadom, oly kincsét adok át a városnak, mely az egész nemzetnek szent ereklyéje; oly közös munkát a legmagasabb trón, hálás nemzet és kegyeletes város között, melynek épségben fentartása, hű ápolása mindnyájunk szent kötelessége!

Mátyás dicső alakja!

Nagyságod előtt meghajolt a korona. (Tetszés.) emlékezetedet rajongva dicsőíti a történelem és nemzeti érzés; utánzásra méltónak tartja, kegyeletesen megőrzendőnek hirdeti a király Örökre áldott és áldásthozó legyen emléked: királyra, nemzetre és hazára. (Szűnni nem akaró élénk tetszés és éljenzés.)

Ekkor *Szvaesina Géza* *Kolozsvár* polgármestere nemes tartalmu szép beszéddel átvette a szobrot a város nevében. Beszédét e szavakkal fejezte be:

Egy oltárkép lesz e szobor az Isten szabad ege alatt, a hol minden magyar elmondja azt az imát, a mit mi mondunk most, hogy az Ég tartsa, az Ég védje, az Ég áldja meg a magyarok Hazáját és a magyarok királyát.

Éljen a Haza! Éljen a király!

A *Mátyás király* lovas szobrának leleplezési ünnepe ezzel véget ért.

Tódult, tolongott a népsokaság a szoborhoz, miközben a királyi herceg a régi *Bánffy-palotába* vonult szállására, melyet a *kolozsvári* nemzeti Kaszinó rendezett be.

Az Erzsébetzászló felavatása.

A Mátyás-ünnepel kapcsolatosan folyt le az Erdélyi Kárpát-Egyesület Erzsébet lobogójának felszentelése a Mátyás király szülőházának udvarán.

József Agost királyi herceget, az egyesület védőjét, báró Feilitzsch Artur üdvözölte. Ő fensége válaszolt, azután megkezdődött a szögbeverés. A zászló-anvát Augusztia királyi hercegnőt báró Wesselényi Istvánné képviselte. Bartók György ev. ref. püspök és az összes hitfelekezetek papjai imát mondtak, azután következett a szögbeverés. A miniszterek, főrendek, 28 hatóság és testület képviselői vertek egy-egy arany szöveget a zászlóba.

Egyéb ünnepek.

Déli 12 órakor a királyi herceg megnyitotta az Erdélyi Kárpát-Egyesület muzeumát, mely Mátyás király szülőházát egészen betölti. Délután 3 órakor Wlassics Gyula miniszter megnyitotta a sétatéri műcsarnokban az Erdélyi Szépművészeti Társaság kiállítását.

Délután 4 órakor nagy felvonulás volt, kolozsvári földmivesek mutatták be hódolatukat.

Félhatkor volt az ünnepi lakoma a New-York szálló és a Központi fogadó dísztermeiben.

Este 7 órakor a kolozsvári tanuló ifjuság lámpionos menete; 8 órakor pedig diszeldadás a színházban. Előadták Erkel Hanyadi-nyitányát, Kisfaludy Hűség próbája című vígjátékát és Mosonyi Szép Ilonka című operájának 4-ik felvonását s az est bevezetője Jókai Mór prólógusa volt: Mátyás király legendája. Éjjel 11 órakor a vendégek nagyobb része elutazott.

Ma avatják fel a tudomány-egyetem központi épületét és ezen kívül még 4-7 kisebb-nagyobb ünnepség lesz.

Az egész ünnep valóban országos jelentőségű volt, örök dicsősége kienes Kolozsvárnak.

H I R E K.**N a p l ó.**

- Iparmúzeum*, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9-12-ig.
Okt. 13-18. A közös katonák szemléje a Pavilon laktanyában.
Okt. 13. Őszi vásár első napja.
Okt. 14. D. e. 10 ó. Vármegyei közigazgatási biz. ülés a megyeházán.
Okt. 14. D. u. 3 1/2 ó. Első teljes tanácsülés a városházán.
Okt. 16. Katonai felülvizsgálat Koronában.
Okt. 18. Az orvos-gyógyászati egyesület havi ülése.
Okt. 19. Vásár vasárnapja.
Okt. 20. Katonai utóállítás a Koronában.
Okt. 22. Agarászverseny a Hortobágyon.
Okt. 23. D. u. 3 ó. Rendes közgyűlés a városházán.
Okt. 26. D. e. 11 ó. Műpártoló egyesület közgyűlése a városháza nagytermében.
Okt. 24., 25., 27., 28. Ellenőrzési szemle a Páterfia-utcai honvéd laktanyában.
Okt. 29. Pincériskola ünnepes megnyitása.

*** Debrecen város Mátyás-koszorúja.**

Debrecen városának gyönyörű koszorúját a Mátyás-szoborra a város nevében Komlóssy Artur főjegyző és Körner Adolf tanácsos vitték Kolozsvárra. A város érdemes képviselői abban a figyelemben részesültek, hogy Fadrusz János a szobor alkotója maga vette át és személyesen helyezte el Debrecen koszorúját a szobor talapzatára. A koszorú közvetlen szomszédja jobbról a képviselőház hatalmas

pálmája, balról pedig a fiemei koszorú volt. Komlóssy Artur és Körner Adolf ma délben indulnak haza és este félhatkor érkeznek vissza Debrecenbe.

* **Hajdúvármegye Kolozsvárott.** Hajdúvármegyét a kolozsvári ünnepen Rásó Gyula alispán és Veszprémy Zoltán főjegyző képviselték, akik szintén koszorút vittek a szoborra. Rásó Gyula alispán ezen kívül Hajdúvármegye nevében szeptet vert be az E. K. E. Erzsébetlobogójába. Érdekes, hogy mindössze hat törvényhatóság nevében vertek szeptet, Budapest, Kolozsvár, Pozsony, Pancsova, Versec városok és Hajdúvármegye nevében.

* **Benedek János dr. beszámolója.** Benedek János dr., a h.-bösszörményi választókerület országgyűlési képviselője tegnap tartotta beszámolóját H.-Bösszörményben. Benedek Jánost H.-Bösszörménybe átkísérték Bakonyi Samu dr., Papp Elek, Papp Zoltán, Ráth Endre országos képviselők s a helybeli függetlenségi párt több tagja. A vasutnál H.-Bösszörményben az ottani függetlenségi-párt fogadta s a vendégek tiszteletére gazdag villásreggeli volt az ottani függetlenségi-kör házában, melynek felavató ünnepe is tegnap zajlott le. Azután a nagy piactérségen megtartotta Benedek János beszámoló beszédét, melyben kijelentette, hogy minden tekintetben az országos függetlenségi-párt programját tartja politikai hitvallásának égető szükségét erősen hangsúlyozta. Délben 120 teritékű közebdél volt, a melyen 40 h.-bösszörményi polgárleány szolgálta ki a vendégeket.

* **A Vilmos huszárok lóversenye.** November hó 4-én délután a 7-ik Vilmos huszárezred tisztikara Debrecenben a lóversenyterén tiszti lovagjátékokkal egybekötött lófuttatást rendez melyre az érdeklődő közönséget is meghívják. Az elmúlt évek fényesen sikerült házi versenyei után érdeklődéssel tekinthet közönségünk az érdekes lóverseny elé.

* **Az új százás bankók.** Hallotta? — új száz koronások lesznek kibocsátva!
— Nekem az kolbász!
— Miért kolbász?
— Mert nekem úgy sem lesz be-
lőle

Száz közül legalább kilencvenen fogadjuk ilyen pessimisztikusan az új hirt — friss száz koronás bankót kapunk. Pedig jönnek ők, üdén, ragyogóan hódítani — az öreg száz pengős pedig fáradtan vonul ki a forgalomból. Nem sokára már csak a legendákból halljuk, hogy ez vagy az hajdan száz pengős bankót ragasztott a cigány homlokára, száz pengős bankó volt a vízi, százás bankóval gyujtott a pipájára. A modern száz koronás nevéhez nem fognak ilyen nagy uri hazárdirozások fűződni. Egyben azonban egyezni fog öreg testvérjével, nehezen jön, hamar megy.

Az új 100 koronás bankjegy vörös barna színű lesz. Mindkét oldalán női alak lesz rajzolva kis gyermekkel az oldalán, a magyar oldalon földművelést ábrázoló arató férfi, osztrák oldalán pedig ipart ábrázoló kovács munkással.

A régi 100 forintos bankjegyek beváltási ideje 1904. október 31. Azontul a

régi bankjegyek csak a bank főtanácsának engedelmével válthatók be.

*** A Csokonai-Kör Vörösmarty-szobra.**

A Vörösmarty-szobor bizottsága készséggel teljesítette a Csokonai-Kör kérését és a szoborpályázaton jutalmazott minták közül Dunaiszky László pályaművét adta a Körnek. Dunaiszky László a magyar szobrászok nesztora, nyolevanadik évét is betöltötte, egy időben ünnepelt művész volt, aki több emlékszoborral nyert pályadíjat. Tőle való a Lendvay-szobor a Nemzeti színház udvarán és a Katona-szobor Kecskeméten. A Vörösmarty pályázatra készült műve, ha nem is első rangú alkotás, bizonyára művészit értéki és méltó díszül fog szolgálni a Csokonai-szobornak, a hol a mintát megérkezése után a közönség is megfogja tekinthetni.

* **A debreceni zsidó szent-egylet** tegnap délelőtt népes gyűlést tartott, a melyen az egylet új alapszabálytervezetét tárgyalták. Az egylet ugyanis alapszabályait megváltoztatta a mostani körülményekhez képest. Az alapszabálytervezetet Gutfreund Samu dr. készítette el s azt lényegtelen módosítással el is fogadták. A módosított alapszabály szakaszok legfontosabbika az, mely megszabja, hogy a tagok az eddigi 8-16 korona tagsági díj helyett 12-20 korona díjat tartoznak fizetni.

* **A debreceni bábaképzőnél** működő tanársegéd dr. Strelinger Győző kinevezésének hatályát, a vallás és közoktatási miniszter ez év október hó 1-től számítva további egy évre meghosszabbította.

* **A debreceni műpártoló-egylet** tegnap délelőttre hirdetett tisztikart választó gyűlése — közbejött gátló körülmények miatt eddig még meg nem határozott időre elmaradt.

* **Öngyilkos ácslegény.** Szabó Ferenc 62 éves ácslegény az éjjel felakasztotta magát Kigyó-utca 6. sz. a. lakásán. Ma reggel 7 órakor hulláját bevitték a kórházban.

* **Örökre adandó** egy 4 és fel éves egészséges szép leány gyermek. Értekezhetni lehet Szent-Anna-utca 28. sz. a.

EGYHÁZ és ISKOLA.**Presbyteri közgyűlés.**

A debreceni ev. ref. egyház szavazatai.
— okt. 13.

A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt népes gyűlést tartott Kiss Aron ev. ref. püspök, és Simonffy Imre elnöklete alatt.

A gyűlés legfontosabb tárgya a debreceni ev. ref. egyház szavazatának leadása volt az egyházmegyei tisztségekre Dávidházy János esperesnek és az egész tisztkarnak ugyanis ebben az évben lejár a mandátuma s az egyházmegyei egyházai most szavaznak november 15-ig az új esperesre és tisztkarra.

A debreceni egyháznak 10 szavazata van, melyet tegnap érvényesített.

A gyűlésen jelen is volt az egyháztanács valamennyi vezetőférfia, ezek közt Dicsőffy József, K. Tóth Kálmán, Juhász Ignác dr., Kiss Albert, B. Nagy János, Nagy Zsigmond dr., Márton Imre, Ferenczy Gyula, Konec Elek, O.

Végh János, Veese Imre, Balogh Ferenc, Somogyi Pál stb.

A mult gyűlésről szóló jegyzőkönyv hitelesítése után, ifj. Mike Ferenc presbyteri póttag letette a hivatalos esküt.

Somogyi Pál terjesztette elő ezután a folyó ügyeket.

Kovács János népiskolai felügyelő konszensuszt kapott a csapókerti imaházban tartandó istentiszteletekre.

Simonffy Imre 40 koronás adományát és Erdődy Dánielné 300 koronás bagyatkáját köszönettel vette tudomásul a presbyterium.

(A presbyterium szavazatai.)

Ezután következett a gyűlés legfontosabb tárgya, a debreceni egyház, 10 szavazatának leadása az esperes és a többi egyházmegyei állásokra.

Itt dr. Kovács József ügyvéd azt indítványozta, hogy az eddigi szokásoktól eltérőleg, most ne a vidéki lelkészi kar tagjai közül, hanem a debreceni lelkészek közül válasszanak esperest. Ajánlotta is az esperesi székre Kiss Albert lelkészt.

A presbyterium 10 szavazatát egyhangulag Kiss Albertre adta le.

Ugyancsak egyhangulag adta le az egyházmegyei tisztikarra a következőkben: Egyházmegyei gondnok: Nadányi Miklós; főjegyző: F. Varga Lajos egyházi és Fráter Barnabás világi részről; egyházi aljegyző Szabó József, világi aljegyző Sinka Sándor; tanácsbírák: Nagy Lajos, K. Tóth Kálmán, Kun László, Diesófi József és Szele György egyházi, Bernáth István, Bessenyei Széll Farkas, Szinay Gyula, Nagy Ferenc és Szunyogh Szabolcs világi részről.

Miután az egyházmegye többi egyházai is jobbára az itt említetteknek fogtak szavazni, a felsoroltak megválasztása nagyon valószínű.

(Egyházi számvevő választása.)

Ezután a Kósa Barna halálával megüresedett számvevői állást töltötték be választás útján.

Ez állásra 27-en pályáztak, de ezek közül a kijelölő-bizottság azt is javasolta, hogy az új számvevőt csak egy évi próbaidőre válasszák meg.

A javaslat mellett és ellene azután élénk vita fejlődött ki. Nagy Zsigmond dr. azt indítványozta, hogy a mostani számvevőt hagyják meg állásában addig, míg új pályázatot irhatnak ki.

A presbyteri közgyűlés dr. Nagy Zsigmond indítványának elvetésével megajta a választást az 5 jelöltre. Az első szavazásnál Nagy László 25, Bugyi Gyula 14, Kovács Bálint 12, Timár Imre 6 és Haranghy József 5 szavazatot kaptak.

Abszolút többség hiányában új szavazást kellett Nagy László és Bugyi Gyula közt elrendelni, melynek eredménye az lett, hogy a számvevői állásra 29 szavazattöbbséggel Nagy Lászlót választották meg.

EGYLET.

A debreceni nőegylet választmányi ülése. A debreceni jótékony nőegylet tegnap délután tartotta választmányi ülését Veresné Szathmáry Teréz urasszony elnökle alatt. A választmány több segélykérvényt intézett el és kimondta, hogy az esetben, ha a város ismét felszólítja a nőegyletet a városi népkonyha vezetésére, azt szívesen elvállalja azzal a feltétellel, hogy anyagi felelősséggel nem tartozik. Balogh Irén tanítónőt, ki az

árvaház iskoláját nagy buzgalommal és szép sikerrel vezette, állandósították. A népkonyha vezetését özv. Joó Istvánné vállalta magára. A szövő ipar-tanfolyam ügyében ujjlag megkeresi a nőegylet a kereskedelmi minisztert. A gyűjtésekre vonatkozólag a választmány beosztotta az utcákat; a választmány tagjai még az ülés folyamán vállalkoztak a gyűjtésre. Elhatározta az ülés továbbá, hogy a tulajdonát képező Vértessy féle kasszát eladja s árát pénzintézetbe helyezi el. Végül az elnök, az új választmány buzgó munkásságát kérve a jövőre is, az ülést bezárta.

SPORT.

Labdarugó mérkőzés.

— okt. 13.

A debreceni Torna és Kerékpáros Egylet labdarugó csapata tegnap délután 3 órakor mérkőzött meg az Egyetértés műhely telepi sport egyesület csapatával. Nyertes lett a D. T. K. Egylet 1:0 arányban és megkapta a díjút kitűzött száz koronát érő ezüstserleget.

Alkalmunk volt látni az oxfordi richmondi, legutóbb a cambridgei football, csapatok mérkőzését, győzelmét hazánk legjobb labdarugó csapatai felett, — de a könnyű győzelmek mellett igaz elismeréssel nyilatkoztak törekvésünkről, igyekező tanulásunkról.

Ha tegnap ezek közül az angol urak közül csak egy is jelen lett volna, — bizony nagyon szégyeltem volna magamat.

A labdarugásnak legelemibb tétélei, amiket minden 8 éves budapesti gyerek több-kevesebb szabattal alkalmaz, ismeretlenek a tegnap mérkőzött csapatok előtt.

A higgadt, nyugodt játékról ne is beszéljünk. Csupa szelesség, elhirtelkedett rugdalózás, a labdának céltalanul való, lehetőleg szép magasra rugása, szerencsétlen állások, egy-két erélytelen berohanás jellemzik a két csapatjátékát.

Ilyen körülmények között egészen természetesen az, ami tegnap többször megesett, hogy egyesek legnagyobb buzgalommal játszottak — saját kapujok ellen.

Lábtechnikáról csak a Torna és Kerékpár Egylet csapatánál beszélhetünk némi mértékben, de már a labda átadást a hallatlan idegesség miatt sokszor szerencsétlenül végzik. Általában ha valamelyik játékos egy sikerült fejpasst, vagy rugást csinál, megelégedetten önmagával feleslegesnek tartja a további figyelmet.

Egy jó játékost láttunk közöttük, Csűrőst, a középső fedezetet. Higgadt, komoly, de gyors játékával, ügyes rugásaival jogosan kötötte le figyelmünket. Olyan játékos, ki megállná helyét bármelyik budapesti football csapatban. Utána dicsérettel említhetjük a két beket, különösen Oláh Miklóst: és Csűrős csatárt. Kalmár balszélső csatár ahelyett hogy ügyességét goal csinálásra használná fel, feltűnésre és derűségkeltésre dolgozik, aminek egy komoly labdarugó mérkőzésen nincs helye.

Az Egyetértés csapatának egypár ügyes fejpasseeon kívül egyéb jót nem irhatunk a javára. Feltűnt, hogy a kapusuk a legváltóságosabb pillanatban ott hagyta kapuját.

Az eredmény, mint fentebb említettük 1:0 a D. T. K. Egylet javára.

Eltéktelve az eredménytől, a D. T. K. Egylet csapata tényleg jobb az Egyetértés csapatánál.

A játék mindig az Egyetértés kapuja előtt folyik: — egy golyót lőnek az Egyletiek az első féldőben, azután semmire nem tudnak menni. Az eső elkezdett szakadni s a csuszós talajon egymást érték az esések.

A D. T. K. Egylet tehát elnyerte az ezüst serleget. Önmagukat ámtanák, ha ezt dicsőségnek tartanák. Ez nem dicsőség, legföllebb buzdítás lehet a jövőre, mert mindakét csapat még csak buzgalommal tanulhat, de értékes diadalra igényt nem tarthat.

Közönség a kellemetlen időjárás miatt kevés volt.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Okt. 13. hétfő, *A régi szerető*, népszínmű. Itt először. (B.)

Okt. 14. kedd, *Virágcsata*, operette. (C.)

Okt. 15. szerda, *Ocskay brigadéros*, színmű. (A.)

Okt. 16. csütörtök, *Az öreg, vigjáték*. (B.)

Okt. 17. péntek, *Demimonde*, színmű. (C.)

Okt. 18. szombat, *A szultán*, operette. (A.)

Okt. 19. vasárnap, délután *Piros bugyellár*, népszínmű; este *A sötétség hatalma*, paraszt-dráma. Itt először.

(Műsorváltás.) Szőgyi Gina betegsége miatt a keddre hirdetett *Katalin* operettet elhalasztják, s helyette Verő György operetteje a *Virágcsata* kerül színre, melynek szereposztása a következő: Rozogi Benő — Mezei Andor, Flanel Artur — Pataki Béla, Vedlési Tóni — Szabó Károly, Kunczerka Tamás — Papir Sándor, Ikervári — Krémer Jenő, Vég Adolár — Karaes Imre, Fodor Rózsa — Aldor Juliska, Malmos Judit — Havasi Szidi, Ilon — Felhő Rózi, Halmos Ferus — Szilágyi Aladár, Fenéri Pista — Virágháti Lajos, Kamélia — Krémerné Lili, Flóra — Szabó Károlyné, Ollósi — Pápay Lajos. A második felvonás végén nagy virág sörös lesz.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma okt. 13-án itt először:

A régi szerető.

Népszínmű három felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Tóth István	— — — —	Klenovics Gy.
Eszti, leánya	— — — —	Csige Ilona
Major Borecs	— — — —	Aldor Juliska
Misi	— — — —	Pápay Lajos
Tecza	— — — —	K. Hegyi Lili
Kiss Józsi, számadó eskős	— — — —	Farkas Béla
Zsögödi Marci	— — — —	Sebestyén Géza.

Holnap, október hó 14-én:

Virágcsata

Operette 3 felvonásban.

Hirdetések

a SZABADSÁG politikai napilap számára

jutányos áron

felvételnek.